

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.633/2018/5.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
. Mudráné dr. Láng Erzsébet előadó bíró
. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: (...)

A felperes képviselője: Hersch és Major Ügyvédi Iroda

Az alperes: Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság

Az alperes képviselője: (...) jogtanácsos

A per tárgya: idegenrendészeti ügyben hozott közigazgatási
határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság 23.K.30.052/2018/4. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
23.K.30.052/2018/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az
alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási
költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra -
70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az orosz állampolgárságú felperes 2018. november 20. napjáig
érvényes keresőtevékenység folytatása célú tartózkodási engedéllyel
rendelkezett. A felperes 2017. június 1. napján nemzeti

letelepedési engedély kiadása iránti kérelmet terjesztett elő a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság), melyet e hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) és a végrehajtására kiadott 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.), valamint a 25/2007. (V.31.) IRM rendelet alapján megvizsgált, és a Harmtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 35. § (1a) bekezdése alapján elutasította, mert a felperes magyarországi megélhetése nem volt biztosított és a letelepedés nem állt összhangban Magyarország érdekével.

- [2] Az elsőfokú határozattal szemben a felperes fellebbezést nyújtott be, melynek nyomán az alperes az elsőfokú határozatot a 106-L-37392/1/2017. számú határozatával helybenhagyta, a felperes fellebbezését elutasította. Kifejtette, hogy a felperes nemzeti letelepedési engedély kiadása iránti kérelmében jövőbeni magyarországi lakóhelyeként az (...) alatt található ingatlant jelölte meg. Az iratok alapján megállapításra került, hogy a felperes térítésmentesen, határozatlan ideig használhatja megjelölt lakást. A hatóság a felperesi kérelmező magyarországi lakhatását így módon igazoltnak fogadta el. Vizsgálta a Vhr. 95. § (4) bekezdésében meghatározott számítási mód szerint a felperes nettó jövedelmét, melyet havi 283.145 forintban állapított meg. Vizsgálta továbbá a felperes megtakarításait is, az ezt igazoló banki papírokat és rögzítette, hogy euróban lévő bankszámla egyenlege 2017. május 6. napján 5744,01,- EUR., míg USA dollárban lévő megtakarítása 2017. április 5-én 3996,21,- USD volt.
- [3] Az alperesi hatóság megállapította, hogy e megtakarítások huzamosabb rendelkezésre állását a felperes igazolta, azonban a felperes havi jövedelme szinte teljes egészében a napi megélhetésére fordítódik, abból megtakarítása nem keletkezik. Figyelemmel volt arra is, hogy a felperes lakhatása jelenleg díjmentes, azonban ennek lehetősége megszűnése esetén feltehetőleg havi jövedelmének jelentős részét bérleti díj fizetésre kellene fordítania. Sem magyarországi ingatlannal, sem a megélhetését biztosító egyéb tartós vagyonnal, vagyoni értékű joggal, jelentős összegű megtakarítással nem rendelkezik.
- [4] Minderre tekintettel tehát megállapította, hogy a felperes megélhetése a nemzeti letelepedéshez szükséges mértékben nem biztosított. A felperes az eljárás során nem támasztotta alá hitelt érdemlően azt sem, hogy letelepedése összhangban áll Magyarország érdekeivel, nem igazolta, hogy a letelepedése Magyarország gazdasági, tudományos, kulturális vagy sport érdekét szolgálná. Hivatkozott arra is, hogy a felperes nagymértékű társadalmi integrációja nem valósulhatott meg, figyelemmel a még fejlesztendő magyar nyelvtudására, valamint a Magyarországon töltött időre.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát, mert álláspontja szerint az előterjesztett bizonyítékokat, iratokat a hatóság nem megfelelően értékelte, és mérlegelési jogkörében eljárva helytelen következtetést vont le.
- [6] Rögzítette, hogy 2011-ben érkezett Magyarországra és azóta folyamatosan itt tartózkodik, havi fix jövedelmet biztosító munkaviszonnyal rendelkezik, az állása nincs veszélyben, nettó jövedelme, valamint a megtakarításai fedezni tudják megélhetését, és a Harmtv. nem támaszt olyan kritériumot, hogy a magyarországi letelepedéshez különösen vagyonosnak kellene lenni, nem ír elő minimum egzisztenciaszintet.
- [7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, külön kiemelve, hogy felperes igazolt megtakarítása, jövedelme legfeljebb arra elegendő, hogy szükséghelyzetben a kiesett jövedelmet pótolja.

Az elsőfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Idézte a Harmtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját, a Vhr. 95. § (1) bekezdés a)-f) pontjait, 95. § (2) bekezdés a)-c) pontjait, a Vhr. 95. § (4) bekezdés a), b) pontjait és rámutatott, hogy az alperes az eljárás során sem anyagi, sem eljárásjogi jogszabálysértést nem követett el, a tényállás-tisztázási kötelezettségének eleget tett, a rendelkezésre álló valamennyi bizonyítékot egyenként és összességében értékelte. Helyesen megállapított tényállásból okszerű mérlegeléssel jogszerű döntést hozott, a mérlegelés szempontjai a határozat indokolásából kitűnnek.
- [9] A felperes letelepedési kérelmében magyarországi megélhetésének forrásaként a keresőtevékenységből származó jövedelmét, valamint a pénzintézetnél elhelyezett megtakarítását jelölte meg. Felperes élettársával és kiskorú gyermekével közös háztartásban él, kiskorú gyermek vonatkozásában tartási kötelezettség terheli. Az alperesi hatóságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a kérelmező felperes magyarországi megélhetése olyan mértékben biztosított-e, hogy határozatlan időre tartózkodási, letelepedési jogosultságot kaphasson.
- [10] Kifejtette a bíróság, hogy amíg a tartózkodási engedély határozott időre szól, ott a megélhetés vizsgálata során rövid időt kell áttekinteni, és egy-két évre kell biztosítani a kérelmezőnek a megélhetését, addig a letelepedési engedély határozatlan idejű, így az anyagi háttér értékelése során az elbíráláskor ezt a szempontot is érvényesíteni kell.
- [11] Hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.237/2015/5. számú ítéletére, mely szerint a letelepedési kérelmet előterjesztő személynek stabil anyagi háttérrel kell rendelkezni, amely egyfelől folyamatos és mindennapi kiadásokat teljes körűen fedező bevételt, másfelől többnyire vagyon (kézpénz, ingó, ingatlan) tárgyakban megjelenő biztonsági tartalékot jelent.
- [12] Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy a jogszabályban megjelölt feltételek csak példálózó és nem taxatív felsorolást jelentenek, azonban az alperesi hatóság okszerűen értékelte, hogy a felperes saját tulajdonú ingatlannal nem rendelkezik, havi jövedelme a minimálbért ugyan meghaladja, azonban megtakarítása 3.220.000 forintnak felel meg, ami nem egy hosszútávra szolgáló biztonsági tartalékot jelent, hanem egy szükséghelyzetben a kiesett jövedelem pótlására elegendő. Az alperesnek nem csak a jövedelem stabilitását és rendszerességét, hanem összességét is vizsgálnia kellett.
- [13] Hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes tévesen értékelte a szívettség lakáshasználat tényét. Okszerűen nem lehetett ugyanis figyelmen kívül hagyni azt, hogy egy esetleges jövőbeni lakhatási célú díjfizetés a felperes háztartásának költségét jelentősen megterhelné. A megtakarítása pedig hosszútávon nem képvisel olyan értéket, amely a felperes egzisztenciájának megteremtését

megalapozná. Az alperes nem sértette meg a tényállás-tisztázási kötelezettségét, az általa megállapított tényállásból helytállóan jutott tehát arra a következtetésre, hogy felperes esetében a nemzeti letelepedési engedély iránti kérelem teljesíthetősége nem állapítható meg, így a határozata a Harmtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját nem sérti. A felperes ugyanakkor csak hivatkozott a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdésében foglaltak megsértésére, de azt nem bizonyította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Nézete szerint a bíróság és az eljáró hatóságok megsértették a Ket. 50. § (6) bekezdését, a Harmtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját, 35. § (1a) bekezdését, a Vhr. 95. § (1), (2) bekezdését, és a 103. § (6) bekezdését. Kérte, hogy a Kúria helyezze hatályon kívül a hatóság döntését és az elsőfokú ítéletet is.
- [15] Indokolásában arra mutatott rá, hogy az alperes a felperes jövedelmi és vagyoni viszonyait nem megfelelően értékelte, vagyoni viszonyok tekintetében indok nélkül emelte ki, hogy a felperes saját ingatlanulajdonnal nem rendelkezik, annak ellenére, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések ilyen követelményt nem írnak elő az engedély megadásához. Az alperes a bizonyítékok értékelése során nem kellő súllyal vette figyelembe, hogy a felperes milyen havi jövedelemmel és megtakarítással rendelkezik, illetve e körben a megtakarítás mértékét nem megfelelően értékelte. Azon körülményből, hogy a felperesnek nincs saját ingatlana, nem vonható le egyenes következtetés arra nézve, hogy a lakhatása ne lenne megoldott.
- [16] Iratellenesen hivatkozik az elsőfokú ítélet arra, hogy a felperes élettársával és kiskorú gyermekével él, és hogy eltartási kötelezettség alá eső gyermeke van. A felperesnek sem élettársa, sem gyermeke nincs, ilyen tartalmú nyilatkozatot az eljárás során nem tett, ezért a bíróság e körben nem járt el kellő körültekintéssel. A felperes több mint 3 millió forintot jelentő megtakarítása nem rövid távra elegendő, nem néhány hónapra jelent anyagi biztonságot, tévesen értékeli a bíróság, hogy a felperes egy esetleges munkaviszony megszűnés esetén nem létesítene újabb munkaviszonyt évekig, ami felperes álláspontja szerint nem jelenthető ki, ez egy egyoldalú feltételezés.
- [17] Összességében a felperes álláspontja határozottan az, hogy sem a hatóságok, sem pedig a bíróság nem értékelte megfelelően a csatolt iratokat, bizonyítékokat. A felperes a nemzeti letelepedési engedély megadásához szükséges valamennyi feltétellel maradéktalanul rendelkezik. Ennek alátámasztására hivatkozott a Fővárosi Törvényszék K.35.053/2007/12. számú határozatára, amely arra hívta fel a figyelmet, hogy a Harmtv. nem tartalmazott olyan rendelkezést, amely szerint a magyarországi letelepedéshez különösen vagyonosnak kell lenni, illetve nem ír elő megteremtett minimum egzisztenciaszintet, hanem annak képességét várja el a kérelmezőtől. Nézete szerint figyelemmel az (új) Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára, az ügy azért bír különös jelentőséggel és indokolt a felülvizsgálat lefolytatása, mert a felperes egyedi ügye és az abban hozott hatósági határozatok és ítélet téves jogértelmezésre adhatnak alapot hasonló ügyekben.
- [18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Utalt rá, hogy az alperes a felperes letelepedési kérelmét két okból utasította el. Az egyik a Harmtv. 35. § (1a) bekezdésének nem teljesülése, azaz nem bizonyította a felperes, hogy a letelepedése összhangban áll Magyarország nemzeti érdekével. Ezzel kapcsolatban a felperes előadást nem tett, egyáltalán nem terjesztett elő cáfolatot, ellenérveket, nem csak a felülvizsgálati kérelmében, de a keresetében sem. Márpedig önmagában ez az egy körülmény elegendő lett volna a nemzeti letelepedési engedély kérelem elutasításához. Ugyanakkor az elutasításnak volt másik alapos oka is, a megélhetési feltételek teljes körű biztosítotttsága igazolásának hiánya. E tekintetben kifejtette alperes, hogy maradéktalanul eleget tett tényállás-tisztázási kötelezettségének, a tényeket és bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte, abból okszerű következtetést vont le, nem sértette meg a felperes által hivatkozott jogszabályokat.
- [19] A letelepedési engedélyt különös gondossággal kell vizsgálni, hiszen a legmagasabb szintű

magyarországi tartózkodásra jogosító engedély, emiatt a kérelmezőnek az engedély megszerzéséhez azt kell igazolnia, hogy Magyarországon létfenntartásáról határozatlan időre megfelelően tud gondoskodni.

- [20] Nem vitás, hogy bekerült az ítéleti tényállásba egy valótlan állítás, ugyanis a felperes élettársal és kiskorú gyermekkel nem rendelkezik, ilyenre az eljárásban nem hivatkozott. Ez azonban vélhetően egy elírás, amely olyan az ügy érdemét nem érintő csekély eljárási hiba, amely súlyánál fogva nem vonhat maga után hatályon kívül helyezést.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelem az alábbiakra tekintettel nem alapos.
- [22] A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. Tv. (a továbbiakban: Pp.) 275. § (1)-(2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között dönt. A felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet jogszerűségének megítélése.
- [23] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben foglalt okból nem jogszabálysértő.
- [24] A Harmtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint az a harmadik országbeli állampolgár kaphat ideiglenes letelepedési engedélyt, nemzeti letelepedési engedélyt vagy EK letelepedési engedélyt, akinek Magyarország területén lakhatása és megélhetése biztosított.
- [25] A Korm. rendelet 95. § (2) bekezdése szerint a magyarországi megélhetés értékelésekor különösen az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:
- a) az egy háztartásban jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezők száma,
 - b) az egy háztartásban eltartottak száma,
 - c) a kérelmező a saját és családtagjai lakhatását szolgáló ingatlan tulajdonosa-e.
- [26] A Ket. 50. § (6) bekezdése értelmében a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.
- [27] A Kúria mindenképp előtt arra mutat rá, hogy a felperes már a keresetében is és jelen felülvizsgálati kérelmében is - tartalma szerint - azt kifogásolta, hogy a hatóság és a bíróság a felperes magyarországi lakhatási, megélhetési körülményeit, a jövedelmi, vagyoni viszonyait nem megfelelően értékelte. Erre nézve tett tény- és jogelőadást. A pernek tehát ez volt a tárgya.
- [28] A Kúria rögzíti, hogy az alperes a határozatát mérlegelési jogkörben hozta. A Harmtv. és a Vhr. a hatóságnak ad szempontokat, „segédszabályokat” a döntéséhez, de annak megítéléséhez, hogy egy kérelmező esetén milyen jövedelmi, vagyoni helyzet fogadható el a megélhetés tartós biztosításának alátámasztására, az adott ügy összes adatának, körülményeinek részletes feltárása szükséges. A Kúria azt állapította meg, hogy az alperes határozata a Pp. 339/B. §-ában foglalt mérlegelési jogkörben hozott határozat szempontjainak megfelelt. A hatóság a tényállást kellő mértékben

feltárta, figyelemmel a Ket. 50. § (6) bekezdésében foglalt előírásokra is, továbbá számot adott a mérlegelés szempontjairól, és az indokolásból a mérlegelés okszerűsége kitűnik. Mindezt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítélete is a keresetben felvetett kérdések megválaszolása során, mellyel a Kúria egyetért.

- [29] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel a Kúria külön rámutat, hogy a letelepedési engedély szempontjából a saját tulajdonú ingatlan hiánya önmagában valóban nem kizáró ok, ugyanakkor a példálózóan szabályozott szempontrendszeren belül egy olyan nevesített körülmény, aminek megléte mindenképpen pozitív megítélést eredményez. Ennek indoka jelen ügy tényállása alapján különösen is világos. A letelepedési engedély ugyanis határozatlan idejű magyarországi tartózkodásra jogosít, lényegében a kérelmező egész életére szólóan. Ennélfogva nem irreális a lakhatás feltételeinek szélesebb körű, alaposabb, a hosszú távú lehetőségeket is szem előtt tartó vizsgálata.
- [30] Jelen ügyben a felperes lakhatását egy ingyenes, ún. szívességi lakáshasználati megállapodás biztosítja, ami - nem alap nélkül állíthatóan - nem jelent hosszú távú garanciát a lakhatásra, az lényegében bármikor visszavonható (a határozatlan időre szóló használati megállapodás ellenére is). A megélhetés kétségtelenül legjelentősebb költségét a lakás megszerzése, illetve annak fenntartása jelenti. Helyesen mutatott rá az alperes és a bíróság is, hogy a felperesnek sem a havi jövedelme nagysága, sem az igazolt megtakarításának összege nem nyújt garanciát hosszú távon arra, hogy adott esetben a szívességi használat megszűnése esetén a lakhatását vásárlással vagy bérleménnyel önerőből meg tudja oldani. Ez igen jelentős költséget jelentene, mellyel az ismert jövedelmi, vagyoni viszonyai nincsenek arányban. Nem minősült tehát megalapozatlannak e körülménynek a mérlegelés körébe vonása, és annak bizonytalansági tényezőként értékelése. Nem jelent irreális egzisztenciális követelményt a hosszabb távú lakhatás és annak költségei viselésére vonatkozó alkalmasság vizsgálata.
- [31] A felperes a tényleges körülményei alapján a tartózkodási engedélyt már megkapta. Azt, hogy az ennél lényegesen magasabb szintű, határozatlan időre szóló nemzeti letelepedési engedély feltételeinek fennállását nem találta megállapíthatónak a hatóság, az eset összes körülményei alapján nem lehetett okszerűtlen mérlegelésnek minősíteni. A hatóság nem állította azt, hogy a felperes munkahelye veszélyben lenne, vagy a felperes a munkahely esetleges elvesztése esetén ne akarna haladéktalanul ismét munkát vállalni, csak azt, hogy a kérelem elbírálásakor rendelkezésre álló adatok, az igazolt jövedelem és megtakarítás nagyságrendje hosszútávon nem jelentenek garanciát a lakhatásra, megélhetésre. Márpedig határozatlan idejű tartózkodás esetén a jövőbeni hosszú távú megélhetés lehetőségét is vizsgálni kell. Reális az a megállapítás, hogy csupán aktuálisan - a szívességi lakáshasználat mellett - alkalmas a felperes munkabére a felperes megélhetésére, a

megtakarítása pedig egy esetlegesen előálló nem várt helyzetben jelenthet számára átmeneti segítséget.

- [32] A Kúria csupán megjegyzi, hogy jelen ügyben a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (új Pp.) felperes által megjelölt szabályainak alkalmazása nem jöhetett szóba figyelemmel annak időbeli és tárgyi hatályára. A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a közigazgatási perekre irányadó szabályok szerint vizsgálta és bírálta el.
- [33] Végezetül a Kúria utal arra, hogy az ítélet indokolásában lévő tényállásbeli elírás, (élettárs, kiskorú gyerek léte), amelyet a felperes alappal kifogásolt, nyilvánvaló téves szövegszerkesztésből adódott, ennél fogva a Kúria azt az indokolásból mellőzte azzal, hogy ez a hiba az ügy érdemére kihatással nem volt.
- [34] Fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján az elsőfokú jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [35] *A nemzeti letelepedési engedély kérelem elbírálása során a hatóság a jogszabály keretei között mérlegelési jogkörben dönt. Nem jelent jogsértést a lakhatási körülményeknek, benne az ingatlantulajdon létének a mérlegelés körébe vonása. Az erre vonatkozó adatokat az eset összes körülményeivel együtt kell értékelni.*

Záró rész

- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [37] Az alperes részére felmerült felülvizsgálati eljárási költséget a Pp. 78. § (1) bekezdésére tekintettel a felperes köteles megfizetni.
- [38] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes viseli.
- [39] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. október 22.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró,

Dr. Rák-Fekete Edina s.k. bíró